

Nasjonalen desember 1998

Stiftelsen norsk-Dokumentasjonssenter 2011

Velplasserte bomber

11/116

Hva oppnår USA med å bombe i Irak:

1. Clinton får oppmerksomheten bort fra riksstretssaken. Virkemidlet er tilpasset moralen i et land hvor det er større synd å leke med en sigar enn å bombe sivile.

2. FNs autoritet blir svekket. Bombingen begynte nettopp da Sikkerhetsrådet hadde satt seg fore å diskutere den siste rapporten fra FNs våpeninspektører. Med å overkjøre Sikkerhetsrådet gjør USA det vanskeligere for FN som fredsmaker i andre sammenhenger.

kommentar

Kari Gåsvatn

for EU å ha en felles utenrikspolitisk stemme.

4. USA ødelegger den troverdighet landet var i ferd med å opparbeide i den arabiske verden etter Clintons besøk i den spirende palestinske stat. Dette rammer også tilliten til USAs allierte.

5. Vestlig dobbeltmoral blir bekreftet. Det er ett land til i Midtøsten som i veldig mange år har trosset FN-resolusjoner og samtidig spesialisert seg på masseødelegelsesvåpen. Dersom USA var konsekvent, skulle de også bombe Israel.

6. USA bekrefter at det ikke er så nøye med krigens folkerett, som slår fast at krig er tillatt bare i selvforsvar eller når FN går inn for det. Når USA bomber vannforsyning, er det stikk i strid med krigens folkerett som forbyr å ødelegge det folk trenger for å overleve.

7. Troverdigheten ødelegges for minst to regjeringer som har profilert seg på verdier: Den britiske Blair-regjeringen, som henger seg på bombetoktene. Og Bondevik-regjeringen, som følger opp norsk tradisjon og applauderer alt USA foretar seg.

8. Oljeprisen stiger, krona styrkes, og våpenindustrien får avsetning, til glede for den norske statskassa og alle små og store norske kapitalister.

9. Nøden i den irakiske sivilbefolkningen øker enda mer. Unicef regner med at mellom en og to millioner barn er døde som følge av FN-sanksjonene. Nå blir det enda vanskeligere å få nok mat, vann og medisiner. Hjelpearbeidere settes i fare og forhindres i å hjelpe.

3. USA splitter både verdenssamfunnet og Europa. Russland og Nato er på kollisjonskurs. Sverige beklager bombingen. Det ville være umulig

DOBBELTMORAL: Er bomberegnet over Baghdad et forsøk fra USA på å holde en svekket Saddam Hussein ved makta i et svekket Irak?

(Foto: NTB/AP)

10. Iraks brutale diktator styrker sin stilling som heltene som taler Vesten midt imot. Folket gir sanksjonene skylda for sine lidelser og ikke Saddam Hussein. Nå får de bekreftet dette synet.

Disse ti punktene er sidevirkninger i den gode saks tjeneste: Å bli kvitt de masseødelegelsesvåpen som Vesten selv har forsynt Irak med. Tidligere forsvarssjef Fredrik Bull-Hansen tror ikke våpnene blir ødelagt av denne type angrep. Han tror de er lagret for godt til det. Det er kanskje like bra, for dersom våpnene er så dramatisk farlige som det blir hevdet, ville det ikke være hyggelig for verden å ha dem i fri bevegelse etter et bombeangrep.

Men kanskje det ikke er igjen masseødelegelsesvåpen i Irak, slik en norsk tidligere våpeninspektør hevder. Hva er da den gode sak?

I sin tale snakket Clinton om en langsiktig strategi, men ingen har ennå skjont hva den går ut på. Han snakker riktignok om en ny regjering i Irak, og noen tror strategien er å bli kvitt diktatoren Saddam. Men hvor er da logikken i et bombeangrep som bare styrker ham innad i Irak?

Kanskje det er dette USA ønsker?

Det er mange som har vært inne på slike tanker. I et intervju med Newsweek i vår sa lederen for en av de største opposisjonsgruppene i Irak, Mohammed Baqir Al-Hakim, at USA ved minst tre anledninger har hindret forandringer i Irak: «Og dette har reist alvorlig tvil om de virkelig ønsker å bli kvitt Saddam».

Han mener det irakiske folk selv

må få lov til å forandre regimet uten at USA skal blande seg inn. Men hvordan skal et utsultet og utmattet folk orke å samle seg om en politisk forandring.

”Dersom USA var konsekvent, måtte også Israel bombes

Ved et maktskifte kunne man også risikere borgerkrig og et land i oppløsning, eller innføring av prestestyre. Fra USAs synsvinkel er dette en større trussel enn Saddam mot stabiliteten i et område med store oljeinteresser å forsvare. Det er derfor mange mener USA gjør hva som helst for å holde Irak samlet som nasjonalstat, med en svekket diktator og et enda mer svekket folk.

En slik strategi forutsetter noen velplasserte bomber engang iblant, fra verdens selvoppevante politi som bruker skurkene som brikker i sitt eget spill.